

Plastyka klasa 5 a (2 jednostki lekcyjne)

Temat: Okiem archeologa. Wierzenia, mity, ważne wydarzenia, codzienne przedmioty upodobania starożytnych Greków i Rzymian odkrywane przez archeologów. Praca plastyczna: „Abstrakcyjna mozaika”

Pojęcia podstawowe:

- archeologia, archeolog
- sztuka starożytnej Grecji
- sztuka starożytnego Rzymu
- zabytek
- sztuka użytkowa
- rzemiosło artystyczne
- ceramika, porcelana
- wnętrze
- malowidło ścienne
- malarstwo pompejańskie (film 7:80 min.)
- iluzjonizm
- mural, graffiti (prezentacja slajdów)
- mozaika
- ramy kompozycyjne.

Cele i umiejętności:

- określanie zadań i znaczenia archeologii, pracy archeologów dla poznawania sztuki, kultury, zabytków kultury materialnej, zwyczajów, życia codziennego na wybranych przykładach zabytków antycznych,
- poznawanie specyfiki sztuki użytkowej, wybranych jej dziedzin, dzieł, porównywanie ze sztuką nieużytkową,
- określanie znaczenia, wpływu i cech waz greckich jako inspiracji powstawania ceramiki, porcelany w wybranych okresach w sztuce,
- poznawanie cech malarstwa pompejańskiego, mozaik jako inspiracji twórców współczesnych mozaik i murali,
- tworzenie oryginalnej kompozycji plastycznej inspirowanej antycznymi mozaikami, ceramiką, malowidłami ściennymi.

Metody pracy:

- pogadanka
- praca z tekstem (reprodukcje znajdujące się w podręczniku)
- ćwiczenie plastyczne
- podsumowanie i omówienie ćwiczeń plastycznych

Formy pracy:

- indywidualna
- grupowa
- zbiorowa.

Podręcznik: 24. Okiem archeologa, s. 79–93

Środki i materiały dydaktyczne:

- wybrane reprodukcje sztuki starożytnej Grecji, Rzymu i późniejszych okresów,
- zdjęcia przedstawiające porcelanę,
- zdjęcia murali (prezentacja)
- przykłady współczesnych mozaik.

Materiały i narzędzia uczniów:

- biała lub czarna kartka z bloku technicznego o wymiarach 20 cm x 20 cm,
- kolorowy papier,
- klej biurowy, klej wikol, nożyczki,
- materiały do mozaiki (kolorowe kawałki papieru 1 cm x 1 cm, lub mniejsze).

Przebieg lekcji

Nauczyciel wprowadza temat lekcji, pyta: -Co to są wykopaliska?

Uczniowie zapoznają się tekstem z podręcznika s. 78–83. Następnie nauczyciel przedstawia kolejne reprodukcje i zadaje pytania:

- Czym zajmuje się archeologia? Co odkrywają archeolodzy w wykopaliskach?
- Dlaczego niektóre miasta starożytne znajdują się pod ziemią? Co zalała lawa wulkanu?
- Co starożytni Grecy przedstawiali na wazach?
- Gdzie znajdowały się, co ozdabiały oraz co przedstawiały malowidła pompejańskie?

- Co to są murale i gdzie się znajdują? Różnica między muralami a graffiti?
- Co „zastępuje”, przedstawia malarstwo iluzjonistyczne na ścianach?

Charakterystyka malarstwa bizantyjskiego

<https://epodreczniki.pl/a/mozaiki-i-freski---malarstwo-bizantyjskie/DCjauJmZk>

Ćwiczenie plastyczne:

Uczniowie wykonują mozaikę na kartce z bloku technicznego w kolorze kontrastującym z elementami mozaiki np. czarnym, białym, szarej fakturze o wymiarach 20 cm x 20 cm. Uczniowie lekko na kartce szkicują zarysy rysunku, który będą wypełniać wybranymi drobnymi materiałami tworzącymi mozaikę, zachowując między nimi niewielkie odstępy. Mozaika może być z: kolorowego papieru, ścinków tkanin lub pociętych tasiemek, koronek, kolorowych kawałeczków faktur falistych, porwanej lub pociętej czarno-białej lub kolorowej gazety przypraw (np. goździki, kardamon, kolorowy pieprz).

Aby usprawnić pracę, uczniowie smarują odpowiednim klejem (wikol, biurowy w sztyfcie) wybrane pole, na które nakleją blisko siebie przygotowane elementy w wybranym kolorze (mogą je przyciskać ołówkiem, gazetą, tak aby nie przyklejały się do palców). Nauczyciel zwraca uwagę, aby elementy mozaiki były równomiernie rozmieszczone i cała kompozycja była nimi gęsto wypełniona.

Podsumowanie

Uczniowie kończą prace i prezentują je w wyznaczonym miejscu w grupie. Opowiadają, które prace im się najbardziej podobają. Nauczyciel wskazuje najciekawsze rozwiązania plastyczne i ocenia prace. Potem utrwała z uczniami wiadomości z lekcji.